

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumără și la poște și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Sibiu, 8 Decembrie st. v.

Articolul din „Kreuzzeitung“ (nr. 589 din 17 Decembrie), avisat de noi ieri, este în traducere românească următorul:

Pozițiunea guvernului român față de cestiunea ardeleană.

„Din Bucuresci primim următoarea corespondență: Cu prilegiul adunării studenților, care s'a ținut în săptămâna din urmă în favorul Românilor din Ungaria și din Transilvania la Bucuresci și la Iași, raportorul D-Voastre a avut ocaziunea de a întreba pe dl Titu Maiorescu, actualul ministru român de culte, ce pozițiune are de cuget a lua guvernul seu față de această pornire irredentistă. Judecata dlui Maiorescu în această cestiune este pentru aceea remarcabilă, fiindcă d-sa deoparte are conducerea junimistilor reprezentanți de astădată în cabinet, de altă parte fiindcă chiar d-sa este fiul unui român transilvănean, are multe relațiuni cu Românii de dincolo și posedă în tot cazul o cunoștință exactă a dispozițiilor prevalente de acolo. Apoi dl Maiorescu a documentat în mod franc dela 1881 încoace la cele mai diferite ocaziuni sentimentele sale amicale pentru Austria și Germania, și aversiunea sa contra Rusiei. Astfel declarațiunile d-sale nu pot fi influențate prin o preocupare contra triplei alianțe.

„Dl Maiorescu ține de foarte serioasă cestiunea ardeleană, dela a cărei dezvoltare s'ar pute prejudica nu numai pozițiunea regalului României față de statul vecin habsburgic, ci și întreaga politică europeană. România, care a purtat în anul 1877 un război norocos, a suferit grele pierderi, așa încât nu dorește a fi trasă de nou în complicațiuni războinice. Din această cauză înclinarea României către puterile centrale de pace e pe atât de firească, precât de sinceră; ea și este aprobată cu deservire de tot Românul patriotic. Partidul junimist, la care aparține domnul Maiorescu, s'ar pute mai ales mândri a fi contribuit și el la această tornură a politicii externe a României, fiindcă visita, care o făcuse la 1883 ministrul-șef liberal de odinioară Brătianu

principelui Bismarck, ar fi devenit posibilă numai după-ce s'ar fi îndeplinit prin capii junimistilor și prin dexteritatea diplomatică a domnului Carp lucrurile preparative pentru o înțelegere între România și tripla alianță. Astăzi guvernul poate să privească cu mândrie, căd România a devenit în marele bulevard de pace, care s'a ridicat dela termurele Scandinaviei dealungul hotarelor germane și austriace până la Bosfor, un corp stimat. Guvernul actual n'ar hesita un moment a îndeplini deobligamentele sale internaționale față de statele vecine. Cu toate acestea însă România e un stat constituțional și posibilitatea nu e exclusă, ca prin o mișcare naționalistă voită de întreg poporul, un guvern compus din alte persoane să fie constrins la o altă politică externă. D-sa cu părere de rău ar fi primit cenvingerea, că cea mai nouă atitudine a Maghiarilor față de Românii ardeleni a creat o stare de lucruri ce nu se poate ține, și Rusia ar trebui să-și denege toată politica sa de până aci, dacă n'ar fi fost tras în cercul combinațiilor sale politice, respective strategice această stare de lucruri din Transilvania. Cum însă ar pute merge regatul României alături cu puterile centrale aliate, dacă Românii ungureni ar inclina într-o altă direcțiune? — Prin o astfel de divisiune a României n'ar ajunge guvernul într-o teribilă situațiune penibilă, care ar periclita existența întregii națiuni? — Pană acum guvernul din Bucuresci ar fi născut necontent a mulțor Românii din Ungaria; el ar fi insistat totdeauna prelungă îngăduială, căci în sfârșit sovinișmul maghiar va trebui să înceteze, sau Coroana austriacă se va întrepune pentru acești supuși ai sei probați atât de des în credința lor. Guvernul a dat numai decât posturi în România la mii de învățători, teologi, juristi, medici, ingineri și alții, care au trecut din Transilvania încoace, pentru a-și lipsi de posibilitatea de a întemeia ca nemulțumiți și ca agitatori o irendentă română. Însă situațiunea în Transilvania devine din an în an tot mai rea și guvernul deabia va mai fi în pozițiune de a păstra și mai departe rezerva absolută observată până aci. — Cu toate aceste

d-sa are firma convingere, că lucrurile nu vor ajunge la extrem; d-sa presupune la cercurile conducătoare ale triplei alianțe atâta pătrundere, că ele vor cunoaște mult prea bine însemnătatea liniei Carpaților pentru cultura română-germană față de panslavismul ostil culturii, încât să o poată lăsa în grija sovinișmului maghiar bolnavicios. Românii Transilvaniei ar fi apărât această fortăreață naturală de șeptesprezece veacuri încoace în contra tuturor invasiunilor și ei ar fi în drept a pretinde dela Europa de astăzi, ca să fie lăsați și mai departe în proprietatea acestei a lor patrii și a lor chemare culturală pentru Europa. Deci ar zăce în interesul fiecărui amic al păcii și al culturii de a recomanda Maghiarilor moderațiune, pentru-ca prin politica lor greșită să nu spargă bulevardul european de pace la un loc, unde ar pute să fie mai tare.

„La întrebarea, ce va face guvernul față de acțiunea de ajutorare plănuită de studenți pentru Ardeleni, domnul Maiorescu a răspuns, că guvernul actual nu va pute permite și nici nu va admite o propagandă politică prin răspândirea de foi volante antimaghiare, prin întemeierea de reuniuni politice și prin exmiterea de agitatori în Transilvania. Dacă însă mișcarea inițiată de studenți și de profesori universitari va urmări numai scopul de a colecta mijloace bănești pentru a susține școlile românești din Ungaria și pentru a întemeia totodată acolo asile românești de copii, atunci mișcarea ar fi primită, după părerea personală a ministrului, de întreaga națiune cu cel mai mare aplaus; și dacă guvernul s'ar ține cu privire la această afacere cu totul rezervat, n'ar pute să se opună. — În fine domnul Maiorescu e de părere, că o astfel de acțiune de ajutorire pentru Românii din Transilvania n'ar pute fi primită nici în Germania cu indiferentism, căci Germanii ce trăiesc în Transilvania au trebuință aproape de același scut, pe care Românii sînt în drept a-l aștepta.“

REVISTA POLITICĂ.

Sibiu, 8 Decembrie st. v.

Afaceri interne.

În ședința dietei maghiare dela 18 l. c. n. s'au acceptat în a treia citire proiectele de lege votate în ședința premergătoare. Camera și-a amânât apoi ședințele meritorice până la 15 Ianuarie 1891.

La 17 l. c. ministrul de culte și instrucțiune publică, contele Albin Csáky, a făcut o vizită primatului Simor și a conferit cu el o oară și jumătate. Nu mai începe îndoeală, că visita aceasta stă în legătură cu afacerea matriculelor botezaților din căsătorii mixte.

În ziua următoare primatele, din supărare pentru publicarea brețelor papale în „Magyar Állam“, a plecat la Strigoni și așa el nu s'a prezentat în ședința casei de sus.

În casa de sus s'au întrunit în aceeași zi o mulțime de membri mireni și preoțesci ai aceleia. Ședința a fost însă de o durată foarte scurtă și fără oarecare importanță. La începutul ei a prezentat contele Ferdinand Zichy, în numele seu și al mai multor soți de principii, o mulțime de petițiuni în afacerea matriculelor botezaților din căsătorii mestecate și a declarat totodată în numele amicilor sei de partid, că între actualele împregiurări, ei nu țin de oportunitate a se demite la o discuțiune bisericească-politică. Episcopul Schlauch a declarat în numele episcopatului, că acesta deasemenea nu ține de oportunitate a asemenea discuțiune și el își rezervă dreptul de a se pronunța în această privință într'un timp când aceasta o vor reclama o împregiurările.

Din Cisleithania.

În ședința sa dela 18 Decembrie n., casa deputaților a acceptat convenția comercială cu Egiptul, mai departe proiectul de lege cu privire la raporturile comerciale cu Turcia și cu Bulgaria, precum și convențiile prezentate cu Germania și Bavaria în privința comunei Mittelberg din Vorarl-

berg și proiectul de lege despre împrumutul de stat ce se va acorda fără camete orașului Karlsbad din incidentul inundațiilor. Legea despre exploatarea prin stat a șinelor spre port din Triest a fost acceptat fără nici o dezbateri în citirea a doua și a treia. Ședința a fost întreruptă în urma înmormântării lui De Pretis. Casa își încheie feriele de Crăciun.

Din camera italiană.

Ministrul de finance și-a prezentat în ședința camerei dela 18 l. c. bugetul și două proiecte de lege cu privire la cheltuielile extraordinare pentru armată și marină. Nota cu deslușirile reasumează proiectele în următoarele: În urma împrumutării unor anumite venituri, care întrec plusul celorlalte venituri, pentru anul 1890—91 rezultă în loc de deficitul prevădut de 10,963.000 lire un deficit de 25,346.000 lire. Serviciul casei statului e pe deplin asigurat. Preliminarul pe 1891—92 s'însfășește cu un plus activ de 600.000 lire. Dacă însă parlamentul va accepta cele două proiecte de lege despre armată și marină, care reclamă cheltuieli de 11,100.000 lire, aceste cheltuieli se vor pute acoperi. Budgetul prezentat oferă deci o îmbunătățire însemnată a situației financiare. În realitate deficitul pro 1888/89 a făcut 23 milioane, în anul din urmă el a scăzut la 25 milioane și pe anul 1891/92 el se va reduce la 10,043.000 lire. Prin urmare există speranța, că echilibrul permanent se va restabili fără împovărarea contribuabililor.

Persiani și Hitrovo.

Îndelungata absență a legatului rusesc din Belgrad Persiani, precum și scrierile despre iminenta lui transferare, respective pensionare se reduc în cercurile bine informate din Belgrad la împregiurarea, că între dl Persiani și domnul Hitrovo ar exista serioase deosebiri de vederi cu privire la singurata cestiuni relativ la politica Rusiei în Peninsula-Balcenică. Domnul Persiani își dă acum în Petersburg silița, de a câștiga cercurile competente pentru vederile sale. Pentru cazul, că nu-i va succeda aceasta, el nu se va mai întoarce la postul seu din Belgrad.

FOIȚA „TRIBUNEI“

Corespondență din Bucuresci.

XI.

Estetica la Cluj.

„Nunța“ domnului Brociner s'a sârbat și la Cluj cu chioțe; poliția a fost de părere, că aceste chioțe nu sînt de veselie ca la nunți și că trebuie să cerceteze motivele bănuite ale fenomenului neașteptat. La interogatoriul polițienesc n'am citit să fi făcut cineva vre-o critică estetică a piesei, deși n'ar fi fost rău să li-se deie pinteanașilor și rolul de dramaturgi, cel puțin de glumă.

Această critică o găsim însă într-o corespondență din Cluj; ea e publicată în „Gazeta“, Nr. 167 — 1890. Data e vrednică a fi și ea însemnată, în hatrul importanței critice a corespondenței: ea este 8 Decembrie. Așadar „Aceasta e ziua, în care Românul, pătruns de chemarea spiritului seu“, — a făcut o critică! Vă rog să citiți fiecare frasă ce voia cita, nu odată, ci de mai multe-ori și să vă dați seamă, dacă autorul corespondenței scie ce spune. Spre mângâierea lui, cred că va fi fost și el giugiulit de vre-un „circumflex“ ars pe după urechie de mâinele părintesci ale poliției sanguinico-turceasco-unguresci și că a scris înainte de a se fi desțepat din ameteșile de proveniență patriotică. Și vă rog să credeți apoi, că autorul s'a osândit el însuși scriind: „Dar' prea departe am merge, dacă ne-am încerca a critica piesa din punct de vedere al dramaturgiei“.

Să citim dar' cu luare aminte:

„Nunța din Valeni“, care este compus în limba germană, vrea să fie dramă, dar' nu e.

„Această piesă nici din punct de vedere estetic nici din punct de vedere dra-

matic social nu corăspunde cerințelor, ceea-ce se poate vedea din expozițiunea ei; ea n'are peripeție și catastrofă naturală; nu se află reprezentate într'nsa sentimentele frumosului, ale adevărului, nici moralitate nu putem constata, dar' nici fructe sociale nu vedem.

„De întrebăm, cine este eroul piesei, stăm pe gânduri, căci dacă este Țiganca eroina, apoi aceasta este nu numai plină de greșeală, dară este preste măsură plină de vinovăție și așa pe deoparte nu este justificată căderea ei, pe de altă parte nu o putem compătimi.

„Ea este expresiunea unei pasiuni mari, așadar prin moartea ei expresiunea aceasta își validează rolul decizător; ei, dar' prin moartea ei nu se deslegă nodul încurcăturilor, după-ce ea dela început nu a fost pedecă ponderantă pentru Ionel, ear' prin moartea ei problema agrară nu este deslegată.

„Dacă Ionel este reprezentantul sau susținătorul piesei, apoi conflictul între țărani și boeri nu-și află deslegarea prin căderea Țiganței, ci Ionel nerealisând nici una din ideile sale ca o figură așa dicând trecătoare, cu atât mai puțin are îndreptățire, căci chiar cădând el, s'ar fi pedepsit o persoană, care imediat n'ar fi avut nici o influență hotărâtoare asupra sorții țeranilor.

„Așadar' nu avem ce să compătımim în ei, pentru-că nu am fi avut să ne temem de căderea lor, așadar' nu este punct tragic și moartea e cu totul nemotivată. (Lessing, Hamburg Dramaturgie tom. VII. piesa 74 Aristotele Poetica §. 7.)“

Lessing și Aristoteles! Asta înseamnă, că neunoscutul autor argumentează cu cele mai cunoscute nume, pentru a ucide un Jidov! Talent polițic da, fără îndoeală! Însă aceste nume nu ne opresc a-și spune, că în pasagiul citat găsim o lipsă de claritate neobi-

șită la Aristotele și un stil neobișnuit în Lessing și că autorul îi prea insultă aducându-i martori pentru nesciința sa. Auți colo: pentru acest critic „punctul de vedere dramatic“ este ceva ce nu se cuprinde în punctele de vedere estetice; el vede numai decât din „expoziție“, dacă opera-i bună de ceva ori ba; pentru dînsul „sentimentele frumosului“ trebuie să se afe în opere, nu în privitor lor, în noi cei care le vedem ori le ascultăm; pentru critic claudiopolitan nu se cuvine ca un erou dramatic să fie „plin de vinovăție“, ca-și-cum Richard III. n'ar fi fost analizat chiar de autorul citat de domnia-sa, de Lessing; pentru criticul din Cluj se vede a fi suficiență terminologia, în care se vor besce de „representantul sau susținătorul piesei“ și „nodul încurcăturilor“, „punct tragic“. Și atele pe aici încolo —

Să mai cităm ceva: un pasagiu din care logica și înțelesul cuvintelor (ca „efect“, „isbândă“) au rupt-o asemenea de fugă; în el aflăm, că și „caracterul lucrării“ nu are intensitate dramatică, că și dacă ai „dreptate“, isbânda este nemotivată, ba chiar fără îndreptățire și celelalte pe aici încolo —

„Dar' moartea aberată este numai o deslegare violentă a piesei, ear' nu împacă nici una dintre probleme, deci nici nu nobilitează, pentru-că nu ne eliberează de sub consecențele mișcărilor simțului, deși e spontană; cu atât mai puțin are o impresiune împăcătoare, pentru-că e violentă și așa trece preste cadrul spectacolului.“

Vă rog a repeta și a înțelege de se poate! „Așadar' caracterul lucrării, mai bine dîs al întimplărilor fără sistem, este cu totul inferior și nici nu are intensitate dramatică. Tesă agrară în piesă este cu totul secundară, căci țeranii nu ne fac a ne convinge despre dreptatea cauzei lor, și și dacă ar avé drep-

tate, isbânda este cu totul nemotivată, ba chiar fără îndreptățire.“

Apoi: „Avem de a face cu persoane volante“, care ar trebui să-și schimbe caracterul în decursul acțiunii și să nu rămână tot rele și miserabile etc.

Însă dacă am sta să ghicim, ce a voit să ne spună criticul, mel tem că am alcătui o dramaturgie foarte curioasă. Eu n'am dat, ce e drept, probe, dar' făgăduesc să reviu drept pildă asupra unui singur punct fundamental estetic, și anume asupra cestiunii: unde își are locul aceea ce noi numim frumos. Atunci vom vedea, că onorabilul critic nu cunoaște nici literă a din alfabetul estetic, dar' pe celelalte! Decamatădă doresc să dovedesc, că din această critică nu înțelegi nimic și atâta ar fi deajuns pentru acest critic tocmai. Țin însă să vă dau încă o probă de stil, de bun sfârșit. Eată-o:

„Noi din depărtare nu cunoaștem motivele personale conducătoare, nici nu ne obtrudem a mări retorsiunea ce și-au luat-o frații nostri de dincolo, căci nu sîntem competenți.“

Tinerului de bună speranță — felicitări!
G. B. Luică.

Ficiorul moșului.

Poveste

de Oreste.

A fost odată ca nici-odată, că dacă n'ar fi nu s'ar povestit, a fost odată un moș bătrân, bătrân și sărac luciu de n'avea decât un bordeiu tot spart. Și a trăit moșul multă vreme așa până și-au scurs vederile în pustia lui de singurătate. Dar' într-o zi l'a prins și pe el dorul ca să aibă măcar o gloată în giurul lui, cu care să-și mai petreacă din vreme. Și mi-s'a pus atunci moșul pe post și pe rugăciune, că doar' îl va milu D-șu și-i va

trimitte vre-un călător rățâcit, ori vre-un copil lăpădat, ori baremi vre-o jivină huiduită. Dar' par'că a fost blăstăm, ruga lui nu se prindea și bordeiul tot pustiu i-a rămas.

Se porni atunci moșul la drum și-și puse în gând, că cea dintău suflare ce va întâli în cale, o va lua ca copil de suflet.

Și a mers moșul, a mers vreme multă și cale lungă, dar' salbă de om n'a vădut, nici jivină n'a întâlnit și nici măcar preste vre-un vermetuleț ori preste vre-o gonguliță n'a dat, de-i perli moșului toată nădejdea.

Tabărit cum era se gândi și se reșgândi ce să facă, să se întoarcă acasă, ori să meargă mai departe.

Dar' dorul ca să aibă și el un pic de gloată, care să-și țină de urit și să-și închidă ochii în clipa morții îl mină mai departe. Și ear' s'a dus moșul dus prin ale câmpii și păduri, și a trecut ape și munți, dar' suflare se întâlneașă nici pomăna.

Vădă moșul și vădă, că bag seama l'a bătut D-șu și-și deie sufletul fără să-și țină cineva lumină și să-și închidă ochii, și o porni înapoi spre casă negru de năcăjit.

Și cum mergea, cătrănit cum era, la un hățș de codru întunecat trecu fără să vadă un puu de șerpe și unul de șopărlă cum se chiniau se ese dînt'r'un ochiu de baltă.

Ar fi trecut moșul prelungă ei ca popa prin raiu, dacă puul de șopărlă n'ar fi sisăit.

Cât ce-i vădă moșul stete pe gânduri și nu scia, pe care să-l iee, puul de șopărlă fiindcă a sisăit, ori pe cel de șerpe fiindcă era de a dreapta.

În urmă îi trăsni moșului prin cap să-și închidă ochii, să-și întindă mâna și pe care-l va nimeri, pe acela să-l iee copil de suflet.

Cum se gândi așa și făcu. Închise ochii, întinse mâna și nimeri puul de șerpe.

Afacerea patriarhatului din Constantinopol.

Poarta a dat un răspuns negativ la cele din urmă pretențiuni ale patriarhatului, care, între altele, a cerut și recunoșterea lui de tribunal judecătoresc, precum și aceea, ca după pronunțarea sentinței patriarhatului în afacerile testamentare să nu se mai facă apel la autoritatea turcească.

Un împrumut de stat în favorul maghiarizării.

(Urmare.)

Acațiū Beithy: Onorată casă! (Să auzim! Să auzim!) Binevoii a-mi permite să-mi motivez și eu pe scurt votul meu, pentru-că nu aș voi, ca acele apeluri călduroase, care au sunat atât de pe scaunul referentului, cât și din ceealaltă parte spre mine, să nu aflu un ecou și în această parte a casei. (Aprobări generale.) Înainte de toate declar, că mă alătur cu plăcere la hotărârea ce a luat-o comisiunea petiționară, precum și la propunerea stimabilului meu amic Iuliu Horváth. (Aprobări generale.) Din parte-mi salut cu cea mai mare căldură acțiunea reuniunii de cultură ardelenească, deoarece eu în interesul statului pun mare preț pe ori-ce cultură a societății. Dacă noi vom, ca să avem o societate puternică, dacă vom, ca să legăm statul de societatea maghiară, dacă vom, ca să scoatem societatea maghiară din letargie, dacă vom, ca să nu fim siliti a ne adresa către stat în toate cestiunile: e foarte natural, că noi trebuie să împintinăm după puțină ori-ce mișcare și acțiune a societății. (Aprobări generale.) Eu țin chiar și țintele finale ale societăților de cultură drept ținte de primul rang, pentru-că act societatea maghiară, în special față cu cetățenii de altă limbă, își împlinește o datorință publică. Dacă am adus odată legea, care face limba maghiară limbă de stat, societatea trebuie neapărat să contribuie și ea, ca fiecare cetățean nemaghiar să-și însușească cunoștința limbii maghiare. (Aprobări generale.) Eu preste tot nu pot admite, că într-aceasta ar exista șovinism, precum nu pot admite nici aceea, că în urma acesteia alte naționalități ar fi desbrăcate de propria lor limbă, că învățând cineva limba altuia, s'ar despoia de propria lor limbă maternă. (Aprobări generale.)

Tocmai așa nu vor fi despoiate naționalitățile nemaghiare de propria lor limbă, dacă vor învăța ungurește, cum nu am fost noi despoiați de limba maghiară prin aceea, că am învățat nemțese, franțozese, englezesce. (Aprobări generale.) Că în țeara aceasta nu există șovinism — „De strygitis, quae non sunt, nulla quaestio fiat” — nici nu trebuie să mai amintesc (Aprobări), pentru-că eu nu cunosc țeară, care să fie cu atâtă considerare față cu altă limbă și altă confesiune, ca și Țeara-Ungurească. (Aprobări vii.) Cutez să afirm, că aceste recriminațiuni și lamentațiuni, care urmează în contra „Kultur Eglyet”-ului

ardelenesc, nici nu provin din acest izvor, ci din altul, simplu din cauză, că în această țeară sunt singuratici ultraisti ai naționalităților, care nu voesc o Ungarie tare și căroră mai bine li-ar conveni, dacă ar pute împărți Ungaria ca haina lui Christos. (Să auzim! Să auzim!) Eu însă cutez să afirm, că tocmai o Ungarie tare e cel mai puternic scut al celorlalte naționalități. Singur aceasta e în stare, de a le mântui de absorbire, pentru-că dacă aici pe teritorul țării statul maghiar nu ar sta tare ca stâncă, preste teritorul acestei țări și deasupra tuturor naționalităților s'ar bate valurile mării slave. (Așa e! în dreapta și în stânga.) De aceea țin eu, onorată casă, că acțiunea reuniunii de cultură ardelenească e o acțiune de prima ordine (Vii aprobări generale) și cutez a afirma, că această acțiune își are îndreptățirea sa monarchică față cu ori-ce altă acțiune a societății. (Aprobări.) Aceste sunt cele ce am voit să le spun eu în această cestiune. (Aprobări vii.)

Nicolau Bartha: Onorată casă! Observând, că părerile sunt în deplină consonanță, nu voesc să obosesc prea mult atențiunea onoratei case. Voiu motiva precăt se poate de scurt, că cererea reuniunii de cultură ardelenească e îndreptățită și că propunerea stimabilului meu amic Iuliu Horváth e acceptabilă. (Aprobări generale.)

Atât scopurile, cât și activitatea „Kultur Eglyet”-ului ardelenească sunt de multe ori rău înțelese și interpretate decâtă concetățenii nostri de altă limbă și une-ori chiar și decâtă conaționalii nostri. (Așa e! E adevărat! în stânga și în dreapta.)

Activitatea și țintele acestei reuniuni sunt acuzate de obicei, că urmăresc scopuri de maghiarizare (Să auzim! Să auzim!), că sunt agresive. Nu e greu a arăta netemeinicia acestor acuze. (E adevărat! Așa e! în stânga.)

După cele pe care colegul meu Iuliu Horváth le-a spus cu privire la netemeinicia acestor acuze, eu numai vre-o câteva cuvinte voi să rostesc. (Să auzim! Să auzim!)

Reuniunea de cultură ardelenească s'a înființat la 1885, există dar' de 5 ani. Din acest timp 3 ani 'i-a petrecut cu înființarea, cu organizarea, cu stabilirea statulelor, a programului de muncă și cu agitația pentru câștigarea de parale. De doi ani încoace 'și-a început activitatea. Dar luându-se sub critică, fie statutele, fie activitatea sa, nimeni nu va pute să ne arete o singură faptă, care ar pute justifica acușele din cestiune. (Aprobări.) Bărbații ce stau în fruntea reuniunii de cultură dintr'un început 'și-au făcut socoteala cu faptul, că în Ungaria există o mulțime de grupuri de popoare, care pe sine nu se țin de maghiare și față cu acest fapt ei 'și-au tras socoteala astfel (Să auzim! Să auzim!), că a păși în mod agresiv față cu limbile și rasele ar însemna a perturba pacea publică a Ungariei. (Așa e! în dreapta.) Bărbații normativi ai reuniunii de cultură ardelenească totdeauna 'și-au gândit, că acela, care pășese agresiv — ceea-ce o reuniune nici nu ar pute să o facă, ceea-ce numai statul ar pute-o

face, — ar trebui să se apuce de armele apăsării, ale persecuțiunii și arbitragiului. (Aprobări.) În Ungaria de aceste arme numai acela s'ar pute folosi, care ar voi să dărime cele mai puternice două colonne ale vieții noastre de stat: Egală îndreptățire și libertatea constituțională. (Aprobări.)

Dintru început bărbații normativi ai reuniunii de cultură ardelenească 'și-au gândit, că după istorie și după psihologia popoarelor, despoierea de naționalitate și contopirea unei rase în ceealaltă nici-odată nu s'a putut face cu forța, că asimilarea s'a efectuat totdeauna sub presiunea morală a raporturilor, a timpurilor și a instituțiilor. (Aprobări în stânga și în dreapta.) Astfel dacă ei ar fi pășit în mod agresiv, dela început ar fi zădărnicit activitatea reuniunii și averea ei de preste 600 mii fiorini, pe care 'i-a adunat din filerii bogățiilor societății maghiare și din jertfele însemnate ale săracilor acestei societăți, nici-odată nu s'ar fi adunat, dacă reuniunea ar fi rădăcit pe acest teren periculos și aventuros. (Aprobări.) Înici nu a fost vre-odată acesta scopul reuniunii de cultură. (Aprobări vii.) O voi spune în vre-o câteva cuvinte, ce țințe s'au fost avut în vedere. (Să auzim! Să auzim!)

Legea despre uniune există acum deja de 23 de ani, această lege a produs și executat împreunarea fostului Ardeal cu Ungaria, această unire politică e acum un fapt împlinit, dar' nu s'a întemplat încă unirea societății. (Să auzim! Să auzim!) Românii din Ardeal încă și acum țin numai Ardealul de patria lor. Ei uniunea nu o privesc drept o soluțiune de drept public definitivă, ci numai drept o împreunare provisorie. Întreaga lor viață publică e aranjată pe seama unui Ardeal separat; ei trăesc într'o societate separată cu aspirațiuni particulare, cu o organizare particulară a societății lor, cu un cuvânt, ei trăesc într'un aer de tot particular. (Să auzim! Să auzim!) Ei au altă limbă, altă biserică, altă școală, altă istorie, altă cultură, ba și institutele lor de bani se deosebesc de ale noastre. (Mișcare.) Pentru-că precând banii institutelor maghiare sunt ca banii tuturor institutelor de bani de pe această lume de un caracter cosmopolit, banii lor au un caracter național românesc pronunțat. Această societate particulară și organele ei deosebite sânt și de și susținute, dezvoltate și duse în rădăcire de presa politică. (Mișcare.) Aceasta presă politică, cu toate-că încoronarea s'a făcut deja înainte de asta cu 23 de ani, cu o consecuență îndărătnică vorbesce tot de Împăratul austriac, de Principe, de Tron, de Coroană, dar' nici-odată nu pomenește de regele maghiar. (Mișcare.)

(Va urma.)

Cele două brevete papale.

Brevetele papale în cauza matriculelor botezaților, avizate în numărul foii noastre de ieri, au după „Magyar Állam” următorul text, din latinesce în românește:

maute cum duse moșul nici nu s'au pomenit să fie.

Ear' după-ce auți împăratul și toți sfetnicii lui, că adamantele cele-ce-a făcut ficiorul moșului și nu altoineva, toți ca dintr'un glas hotărâra, că dacă-i treaba așa, apoi împăratul își da fata după ficiorul numai să mai facă trei probe, că dacă nu le va face, și lui și ficiorului le va sta capul unde le stau picioarele.

Se îngrozii moșul de așa tocmeală, dar' n'avea ce face, a înțat în joc și trebuia să joace, deci se întoarse acasă cătrănit de nu vedea unde să calce și spuse ficiorului, că dacă nu va face cele trei probe, le stă capul unde le stau picioarele.

Dar' șerpele îi grăi de 'i-se mai ușură sufletul și-i dăse se se culce și se se odichnească fără nici o grije, că face el probele frumos și minunat de împăratul nu 'și va crede ochilor când le va vedă.

Dar' moșul, cum era cu frica în sin, de unde să poată dormi, nu se prindea somnul de ochii lui. Ear' șerpele pe la meț de noapte eși din cotarcă, plesni odată din coadă de cutremurată dealurile și fluieră a una de răsună vâdunchul, apoi începă a scuipa din gură spumă preste spumă. Și când fu pe la cântatul cocoșilor stelele periră de pe cer ca-și-cum le ar fi înghițit pământul, ear' luna se ascunse de par'că au mâncat-o vârcolacii și se făcu un întunec bână de credea, că n'a mai fost lumină decâtă e lumea, ear' șerpele fluiera și mai năprasnic, apoi se aruncă în spumă ca-și-cum ar frământa-o și cât ai bate în palme se făcu un drum dela curtea împărătească și până la bordeiul moșului numai și numai de argint, pe de lături cu pomi de aur și cu poame de diamante, ear' printre crengi o sumedenie de pașeri, care de care mai frumoase și mai cântărețe. (Va urma.)

I.

Nr. 10.076.

Eminența Voastră! Preavenerabile domnule!

Preacredincioase domnule!

Din scrisoarea Eminenței Voastre datată din 20 Maiu a. c. am aflat, că episcopatul ungar s'a întrunit în Budapesta și s'a sfătuit asupra procedurii sale după publicarea ordonanței ministrului de culte și al instrucțiunii publice, precum și asupra formei instrucțiunii ce este a se da; mai departe, că episcopatul V'a încredințat pe Eminența Voastră cu luarea informațiilor necesare în această afacere dela Sfântul Scaun. Din această cauză Eminența Voastră a așternut aici prin scrisoarea mai sus citată în numele episcopatului ungar următoarele două întrebări:

I. Dacă este a se suferi, ca preoții catolici în împlinirea amintitei ordonanțe ministeriale să anunțe păstorilor sufletesci de alte credințe botezul copiilor născuți din căsătorii mestecate?

II. Dacă episcopii Ungariei, după ordonanța amintită, mai pot exercita dispensă dela pedecile căsătoriilor mestecate, drept dat lor prin Sfântul Scaun?

În această prea importantă afacere Sfântul Părinte a dispus, ca întrebarea să fie așternută spre dezbateră unei adunări, convocate anume spre acest scop, a colegiului cardinalilor; această adunare a cumpănit bine afacerea și a răspuns la prima întrebare, precum și la a doua cu nu, dacă nu cumva ar exista următoarele două condițiuni: Ânteu, că partida catolică și cea necatolică ar da în mod formal toate garanțiile, care sânt necesare la căsătorii mestecate pe baza dreptului natural și dumnezeesc. A doua, că episcopii își vor procura siguranța morală deplină cu privire la sinceritatea și la excontentarea promisiunii date din partea logodiților, neconturbați prin ordonanța des amintită a guvernului.

Sfântul Părinte a încuviințat și aprobat acest răspuns al cardinalilor.

'Mi-e 'mi-s'a dat îndatorirea de a V'încu nosciința cu bucurie despre aceasta pe Eminența Voastră și a V'î ruga, ca să comunicați aceasta și celorlalți episcopi de pe teritorul acestei țeri.

Totdeauna pare a fi foarte recomandabil, ca această hotărâre a Scaunului apostolic să se comunice și clerului curat pe calea unei pastorale comune a episcopilor, din care pastorală preoțimea va afla și va cunoaște, cât de mult atât legea din anul 1868, cât și ordonanța emisă de curând, a cărei tendință și cuprins va trebui să se expună în mod foarte detaliat, stă în contradicțiune cu aședămintele bisericesci privitoare la căsătoriile mestecate.

Dând expresiune celor mai sincere simțăminte ale sufletului meu pentru Eminența Voastră rămân a sărutare de mână al Eminenței Voastre

cel mai supus și devotat servitor:

Roma, 7 Iulie 1890.

M. Cardinal Rampolla m. p.

II.

Nr. 88.201.

Eminența Voastră!

Preavenerabile domnule!

La timpul seu am primit cele două scrisori ale D-Voastre, în care Eminența Voastră la începutul lunii Iul August și la 5 Septembrie ați scris despre controversa iscată în afacerea căsătoriilor mestecate, controversă provocată prin ordonanța ministrului de culte și instrucție publică contele Csáky. Deoarece din aceste ese destul de lamurit la iveală, de care intențiuni guvernul este condus și ce fel de mod a propus el în această privință, Sfântul Părinte a dispus pentru rezolvirea acestei prea importante afaceri, ca scrisorile să se trimită eărăși la congregațiunea anume compusă a cardinalilor. Era preste puțință a nu atinge în cursul acestei pertractări și dogmele catolice, fiindcă numai astfel se putea constata, dacă aceste pot fi aduse într'o consonanță oare-care cu propunerile guvernului ungar. Căci precum Eminența Voastră știți prea bine, Scaunul Sfânt cere, dând din cauze prea însemnate dispensă dela pedecile deosebiri religioare, condițiuni anumite absolut necesare, care ofer garanția, că copiii de ambe sexe eși din aceste căsătorii vor fi crescuți în sfânta religione catolică. Cu privire la împlinirea condițiilor sânt a se da garanții, care constituie o siguranță morală, garanții dela care nu se poate recere și dela care nu se poate da dispensă, fiindcă ele se bazează pe legea naturală și dumnezească. Dacă dar' într'o țeară s'a ivit necesitatea de a crește copiii eși din căsătorii mestecate în ori-și-care re-

ligiune șismatică, Sfântul Scaun a denegat dis pensul.

Din aceste este prea evident, că Sfântul Scaun nu poate primi, nici nu poate suferi în cestiunea căsătoriilor mestecate nici un fel de mod de rezolvire, care n'ar oferi garanție suficientă pentru educațiunea în religiunea catolică a tuturor copiilor eși din căsătorii mestecate, și că aceia, care pun pedeci acestei educațiuni, vătămă libertatea părinților și dreptul bisericii. Din aceleași principii urmează, că legea creată în a. 1868, care stă în contradicțiune cu condițiunile cerute de biserică, sub care ea dă dispensul la căsătorii mestecate, îndată-ce timpul va permite, trebuie desființată sau modificată. Tocmai același lucru să susținem și cu privire la ordonanța circulară a contelui Csáky, care nu numai aparține executării acelei legi, ci impune clerului catolic îndatorirea preste măsură aspră, ca el să denunțe prin preoți de alte confesiuni botezul copiilor născuți din căsătorii mestecate, pentru-ca să se împedecă, ca acești copii, care legea amintită îi dă confesiunilor eretice, să fie substrași dela ereție.

Aceste rele însă propunerea guvernului nu le încungură; căci deși micșorează povara, care a fost impusă prin ordonanța contelui Csáky, totuși nu se schimbă prin nimic puterea internă și textual final al acesteia.

Ori preoții anunță botezurile preoților de alte confesiuni ori autorităților civile, ei totuși conlucră la asigurarea acelei ținte, a cărei ajungere se dorește prin ordonanța ministerială citată, cu singura deosebire, că în cazul Ânteu ar conlucra direct, ear' în cazul al doilea indirect prin o persoană mijlocitoare.

Astfel după o dezbateră aduncă amintitul consiliu al cardinalilor a luat următoarea hotărâre unanimă: Sfântul Scaun nu poate accepta expedientul așternut de contele Csáky Eminenței Voastre pentru complanarea certeii.

Acest conclud Sfântul Părinte 'l-a aprobat și sancționat.

Sfântul Scaun dorește însă foarte mult, ca, — încâte eu puțință, — să se încungire orice conflict confesional și Eminența Voastră 'i-ați îndeplini un lucru foarte amabil, dacă Eminența Voastră ați afla prin prudența D-Voastră un mod oare-care pentru a complana această ceartă spre mulțumirea ambelor părți și fără vătămarea principiiilor religioare catolice. Doară ar trebui cugetat, dacă s'ar pute suferi, ca clerul catolic să trimită la sfârșitul fiecărui autorităților civile o consemnare făcută cu punctualitate, în care consemnare să se enumere născerile, căsătoriile și casurile de moarte; aceasta însă numai în acel cas, dacă s'ar pute pune în guvern încrederea, că aceste consemnări nu vor fi folosite spre scopuri anticonfesionale. Dealtcum Sfântul Scaun nu trage la îndoială tendențele pacifice ale guvernului ungar și sperază, că acesta va sprigini pe Eminența Voastră în interesul păcii generale prin prudența sa și din toate puterile, pentru-că această afacere, care neliniștește atât de mult conștiința catolicilor, să fie în înțelegere comună delăturată.

În sfârșit nu pot să nu V'î amintesc Eminenței Voastre, cât de adunc și de dureros Sfântul Părinte a fost atins prin declarațiunea ministrului de culte, că ar fi fost și astfel de episcopi, care ar fi permis înainte cu 4 ani preoților din diecesa lor, ca să trimită păstorilor sufletesci de alte confesiuni testimoniile despre acele botezuri, despre care aici e vorba, și că, consultați de nobilul conte innocent de emiterea ordonanței, ei ar fi răspuns, că nime nu stă în cale, ca toți preoții țării să trimită aceste extrase. N'am trebuință a V'î clarifica pe Eminența Voastră îndeosebi, că Sfântul Scaun a reprobat în modul cel mai rigoros această procedere. Găsesc însă de cuvînță a V'î asigura pe Eminența Voastră despre această părere a Sanctității Sale și totdeauna Eminența Voastră sânteți împunernici și declara însuși atât înainte episcopilor numiți, cât și înainte guvernului, dacă se va face provocare la autoritatea și exemplul acelor episcopi pentru dovada îndreptățirii ordonanței sale.

Dând expresiune simțămintelor despre cea mai deplină devotațiune și simț pentru Eminența Voastră, V'î sărută mâinile devot

Roma, 26 Septembrie 1890.

Al D-Voastre

cel mai devotat și supus servitor

M. Cardinal Rampolla m. p.

Eminenței Sale Preavenerabilului domn arhiepiscop al Strigoniului cardinal Ioan Simor.

CRONICĂ

Darul de Crăciun la Curte. Din Viena se telegrafează cu data de 18 l. c.: Darul de Crăciun la Curte va avea loc astăzi, deoarece- ce părechia domnitoare are de cuget a sârba Crăciunul la castelul Lichtenegg.

Maiestatea Sa Monarhul în 18 l. c. la ameași a primit în audiență deosebită pe oficerii olandezi, generalul Alawije și căpitanul Poll, luând totodată la cunoștință schimbarea de tron în Țările-de-Jos.

Numiri. Judele Ivan Naszady dela tribunalul reg. din Arad a fost numit jude la Tabla reg. din Budapesta. Mai departe au fost numiți: subjudele Paul Kapusztay și k dela judecătoria cerc. din Sânt-Nicolau-mare jude la tribunalul reg. din Chichinda-mare și subnotarul Coloman Lázár dela judecătoria cerc. din Boroșineu subjude nelegat de sediu, ear' subjudele Bela Hermann dela judecătoria cerc. din Verșet a fost pus la cererea proprie în rindul subjuților nelegați de sediu.

Maghiarizări de nume. „Budapesti Közlöny“ publică următoarele schimbări de nume: Ioan Gavra în „Garai“; Francisc Pollacsek în „Pásztor“; Adolf Schwarz în „Sátság“.

Camera advocațională din Arad aduce la cunoștință, că avocatul Alexie Németh din Butin, în urma morții sale, a fost șters din lista acelei camere și curator al cancelariei sale a fost numit avocatul din Ineuclid M. Dr. Iuliu Funták, care s'a mutat cu locuința și cancelaria în Butin.

Preasfinția sa episcopul Oradei-mari Mihail Pavel, după-cum se telegrafează din Viena, a depus la 18 l. c. jurământul de consilier intim.

Rectificare. Dl profesor G. Dima ne trimite următoarea scrisoare: Onorată Redacție! În darea de seamă despre scrierile prezentei Sf. Andrei, apărută în nr. 276 al prețutului țiar „Tribuna“, se scrie sub titlul „Sediția publică a societății de lectură Andrei Șaguna“ între altele și următoarele: „Două puncte din program, și anume două cântări nu s'au executat, ceea-ce a dat de rezultat, că publicul s'a depărtat din această cauză cam neîncredut. Vina se dăce că o poartă dl profesor de cântări George Dima, care chiar înainte de producție a renunțat dela conducerea corului“. Stând lucrul cu totul altfel, am tot așteptat, ca din partea societății „Andrei Șaguna“ să se rectifice acest neadevăr. Vădând însă, că amintita societate ține de bine a tăce în cauza aceasta, mă văd necesitat a declara aici cu toată hotărârea că: învinuirea ce mi-se face este nedreaptă și că totul se bazează pe neadevăr. Sibiu, 8/20 Decembrie 1890. G. Dima.

Adunarea generală a comitatului Cluj a avut loc în 17 l. c. în Cluj. Adunarea a fost cam slab cercetată. Vicecomitele a împărțit, că ministrul de interne a aprobat preliminarul pentru anul 1891. Din indemnul circularului comitatului Ugocia privitor la trecerea în administrația statului a taxelor de spital, s'a hotărât trimiterea unei asemenea petiții. Cererea „Kultur-Egylet“ u lui pentru sprijinirea nou înființatei reuniuni carpatine s'a luat la cunoștință (o subvenționare materială spre scopul reuniunii nu s'a putut încuviința, pentru-că o atare subvenționare nu figurează în bugetul pro 1891. La sfârșitul ședinței s'au făcut mai multe alegeri în comitet.

Un scriitor arestat. Din Pojon se telegrafează cu data de 18 l. c. următoarele: Mare senzațiune a produs ieri aici arestarea scriitorului Charles Illmer, care se susține aici deja de mulți ani și care a edat la un editor de aici un op etnografic în broșuri. Illmer, de nascer Maghiar, are un trecut aventuros; el a trăit mai mulți ani în Paris și în Orient, este membru al societății geografice și nu demult a ținut în reuniunea de științe naturale din Pojon o prelegere interesantă despre Asia-mică. Arestarea lui Illmer a urmat la reușita judecătoria cercuale din Turocz-Sent-Márton ca judecătoria de investigație din cauza furtului cu spargere. Illmer a trăit în împrejurări ticăloase.

Zăpadă în Budapesta. După scirile sosite ați din Budapesta, în noaptea de 17 l. c. a căzut acolo zăpadă în așa măsură, încât dimineața în multe locuri zăpada avea o grosime de o urmă și jumătate.

O răsunare în contra ambasadorului austro-ungar dela Vatican. „Kreuzzeitung“ primese din Roma cu data de 16 l. c. următoarea telegramă: Atentatul asupra ambasadorului austro-ungar dela Vatican, contele Revertera, a fost încredat (după-cum s'a anunțat de curând) de portarul de odinoară al palatului Venezia, Francisc Bonasana, pe care ambasadorul Revertera îl demisionase din cauza beției. Bonasana, care are o familie numeroasă, cu ocaziunea demisionării sale s'a exprimat, că va impușca pe ambasadorul; a fost însă liniștit, dându-i-se ca remunerațiune 200 lire și primind un alt post, pe care curând l'a pierdut. Fapta a comis-o fiind cufundat în lipsă și ticăloșie.

Regina Victoria a Angliei a decorat pe regina Elisabeta a României cu marele cordoan al ordului Victoria și Albert.

Costul unei vizite medicale. Dl Simion de Simionescu din Roman (România) s'a

adresat unui asistent al doctorului Koch, în-trebându-l ce sumă cere pentru a veni în țeară să-l inoculeze; la care întrebare a primit răspunsul de a plăți 3000 mărci pe și medicului vizitator, având a sta patru zile. Tinerul Simionescu acceptând, a și răspuns medicului, că-l așteaptă nu pentru patru, dar' pentru douăzeci de zile, ceea-ce face plata sumei de 60.000 mărci (75.000 franci) pentru această vizită.

Starea sănătății Papei. După o telegramă din Roma, Papa es e pe deplin restaurat. El a scris arhiepiscopului de Florența, cardinalului Bausa, o epistolă, în care îi spune acestuia, că extensiunea cultului sfânt preste marginile statorite, — dorită de el, — este neadmisibilă.

Catastrofa pe calea ferată. Din Londra se telegrafează cu data de 18 l. c.: „Oficiului Reuter“ i-se anunță din Quebec cu data de ați: Trenul accelerat ce circulează între Halifax și Montreal s'a prăbușit cu podul dela St. Lewis (vis-à-vis de Quebec) în apă. Trenul zace cu totul sub apă. Patruzeci persoane au fost ucise și o sută rănite.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI“

Viena, 20 Decembrie n. Monarhul a conferit decemvrii duce ereditar din Luxemburg ordinul Sfântului Stefan.

Sosirea ministrului Baross stă în legătură cu negocierile pentru încheierea unei convenții comerciale austro-ungare-germane și cu cesțiunea Lloydului austro-ungar.

Legea privitoare la mărirea Vienei a primit sancțiunea Preaînaltă. Frațiunea antisemitică a consiliului comunal a împedecat din nou prin abținerea alegerea ălor doi viceprimari.

Poliția a interzis studențimii a se duce în corpore în 15 Ianuarie 1891 la monumentul lui Grillparzer din incidentul festivității în onoarea poetului.

Lemberg, 20 Decembrie n. Padlewski, care a fost aici arestat, e numai de același nume cu asasinul din Paris și a fost pus în libertate.

Paris, 20 Decembrie n. Scăparea lui Padlewsky începe a deveni un scandal politic; se dăce, că mulți deputați încă ar fi știut, unde s'a ascuns Padlewski. Mendelsohn, care a fost învinuit de complice al acestuia, a fost pus în libertate.

Roma, 20 Decembrie n. Camera. Imbriani a interpelat pentru eșirea din cabinet a dlor Seismit-Doda și Giullotti. După o dezbateră vehementă Crispi a declarat, că el nu poate rămâne în postul seu, dacă camera nu se va pronunța fără amânare asupra procedurii sale. După aceasta a urmat imediat o votare nominală, care a avut drept rezultat aprobarea procedurii lui Crispi cu 271 contra 10 voturi.

București, 20 Decembrie n. Camera a acceptat cu 80 contra 47 voturi proiectul de adresă drept basă pentru dezbateră specială.

București, 20 Decembrie n. Dezbateră specială a proiectului de adresă. Cu prilegiul discuțiunii asupra primului articol, care vorbește de pacea ce domnesce în Europa, ministrul Lahovari răspunde la expunerile opoziției, care a slevat cesțiunile privitoare la pretinsa convenție militară cu Austro-Ungaria și la soartea Românilor ce trăesc în Ungaria. Lahovari declară, că tractarea unor anumite cesțiuni reclamă mare moderațiune; el neagă existența unei convenții militare și dăce, că regele a putut să facă o vizită amicală, dar' n'a fost însoțit de nici un ministru. Prezența ministrului de răsboiu la manevrele din Ardeal (? Redacțiunea „Tribunei“) dovedesce, că între cele două state există raporturi amicale. Câtă vreme întreita alianță va menține pacea, România cu multumire va observa rezultatele dobândite, dar' de aici și până la o alianță este încă mult. Dacă însă România s'ar vedea silită a încheia vre-o alianță cu Austro-Ungaria, atunci ea va fi condusă numai de dorințele, care sânt de acord cu interesele țerii. În ce priveșce soartea Românilor ce trăesc în Ardeal, guvernul român nu are dreptul, de a interveni în afacerile statului împrietenit, întocmai cum nici el n'ar suferi vre-un amestec străin în afacerile României. Politica nu se face cu sentimente. Români sânt un popor leal și liber și stă în interesul tuturor țerilor, în care locuesc Români, de a-i tracta cu moderațiune și dreptate.

Bibliografie.

„Transilvania“. Foaia asociațiunii transilvane pentru literatură română și cultura poporului român. Apare la 15 a fiecărei luni. Redactor: I. Popescu. Anul XXI. Nr. 12 dela 15 Decembrie n. Sumar: Crășori români în Dacia pe timpul stăpânirii Sarmatilor de Dr. A. Marienescu. — Câteva reguli igienice pentru vedere, de Dr. Elefterescu. Recensiune de Ioan Popescu asupra publicațiunii: Istoria naturală în școalele populare de Dr. D. P. Barcianu. — Partea oficială. Proceșele verbale ale comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatură română și cultura poporului român“, luat în ședința dela 28 Noembrie și 1 Decembrie n. 1890. — Consemnarea contribuțiilor făcute în favorul școalei de fete a „Asociațiunii transilvane“. — Avis pentru abonenți.

„Patruța“ (număr de probă.) Revistă bimensuală. Apare la 1 și 16 a lunii în Iași. Tipografia Națională, strada Alexandri Nr. 11. Redactor și proprietar I. Manolescu Mladian, maior în retragere. Programul: Cestiuni militare; Resumat de mersul politicii în general. — Culegeri de nouele descoperiri și inovații de ori-ce gen. — Reproduceri alese de literatură. — Cronice. — Biografii. — Episoade din rășboiu. — Fapte și gândiri ale oamenilor mari universali. — Glume și proverbe. — Memorii dela istoria contemporană a armatei române dela a ei reînființare 1830 și până în prezent.

„Arhiva“ „societății științifice și literare din Iași“. Apare odată pe lună. Sumar: A. D. Xenopol: Răsturnarea domniilor fanariote. Il. Tudor Vladimirescu. — I. Tanovicanu: Suirea pe tron a primului Ghica. — N. Iorga: Pesimismul la artist. — Dări de seamă: Ioan Calinderu; Vieșă municipală la Pompei (A. D. Xenopol). — Congresul internațional de psihologie fiziologică (Ed. Gruber). — Documente: Două pomelnice vechi, descrise de Gh. Ghibănescu. — Hrisov din 1495, comunicat de Gh. Ghibănescu. — Notițe și informațiuni.

Extrase din „Budapesti Közlöny“

Licitațiuni:

— 27 Ianuarie st. n. imobilele lui Paul Bálintfi, în Erdőd, decătră tribunalul reg. din Sătmar-Nemeti.

— 18 Martie st. n. 1891 imobilele lui Ioan Fronius decătră tribunalul reg. din Sibiu.

— 2 Ianuarie st. n. 1891 imobilele lui Mladin Rajkov decătră tribunalul reg. din Chichinda mare.

Călimdarul zilei

9/21 Decembrie 1890.

Italian: Zemislirea Anei. Gregorian: Toma ap. Soarele: răsare 7.40, apune 4.8

Buletin meteorologic.

Sibiu, 20 Decembrie n. 6 oare dimineața.

Table with 4 columns: Presiunea atmosf. în mm., Temperatura aerului, Maximal și minimal de temperatură, Direcția vântului. Values: 734.2, +2.9, +4.2, +8.0+3.1, 880

Din țeară 18 Decembrie n. 7 oare dimineața

Table with 4 columns: Stațiunile, Presiunea atmosf. în mm., Temperatura aerului, Vânt. Values for Budapesta, Sătmar, Cluj, Orșova, Arad, Panciova.

Teatru orașenesco în Sibiu.

Abonament VI. Reprezentația 2.

Pentru a doua-oară.

„Der Fleck auf der Ehr“.

Piesă populară cu cântece în 3 acte de Ludovic A. zengruber

Abonament VI. Reprezentația 3.

Luni, 22 Decembrie 1890:

Reneficilul actriței Clementina Rolf.

„Faust“.

Tragedie în 6 acte de Götthe.

Economie.

Societatea pe acții a fabricii de celuloză din Brașov și-a ținut adunarea sa generală ordinară sub presidul markgrafului Eduard Pallavicini. Din raportul prezentat adunării generale extragem următoarele: Primul an de exploatare încheie cu o pierdere de 82,955 fl., în care 10.000 fl. sânt socotiți pentru amortisări. Pierderile rezultă din greutățile începutului. Prospețele de exploatare în viitor se arată acum mai favorabile și la ameliorarea aceleia va contribui în măsură mare deschiderea căii ferate Zernesci—Brașov. Direcțiunea propune ucrarea capitalului la un milion fl. prin emiterarea de 2500 acții à 100 fl. Mai departe propune direcțiunea reducerea cutoei minime de amortisare pentru clădiri de fabrică, mașini, cazane și aranjamentul interior la 5 procente și pentru casele de locuit la 3 procente ale prețului original. Membrul Iuliu de Horvath și-a dat demisiunea; de conducător comercial al întreprinderii s'a ales dl Ernestin Lang și de conducător tehnic dl Carol Felten. — Adunarea generală a aprobat bilanțul, a dat absolutul și a acceptat propunerea pentru ucrarea capitalului. S'au ales apoi doi membri în direcțiune și trei membri în comitetul de supraveghiere.

Tariful pe zone în România. Direcțiunea căilor ferate române se va ocupa, precum citim în Țările din România, cu un proiect nou de formarea unui tarif zonal al liniei București—Ungheni. În acest proiect se prevăd 18 zone, astfel că și stațiile, cele mici și cele mai apropiete vor pute profita de aceste reduceri.

Transportul de sare al României în Sârbia pentru anul acesta s'a terminat. Ultimul transport a fost de 10.000 tone. În total s'au expedit anul acesta din România în Sârbia 25.000 tone de sare.

Fabrică de șampanie în România. Citim în „Universal“ o companie din Pesta pentru fabricațiunea șampaniei, după-ce a examinat vinurile noastre din toate podgoriile, a făcut propuneri ministrului comerțiului și industriei pentru a obține autorizația să înființeze o fabrică pentru fabricațiunea vinului de Champagne în țeară. Această companie se numesce Hölle Lajos. Ministrul va numi o comisiune industrială, care să studieze cesțiunea.

Insolvențe. „Reuniunea creditorilor din Viena“ anunță următoarele insolvențe: Ignatie Weisz în Csabrendek; — I. P. Unger în Strass-Sommerein; — Bernhard Waldmann în Betlean; — Adolf Grünberger în H.-Szoboszló; — Samoil Perlberger în K.-mark; — Iosif Hladic în Josefstadt; — Pietro Urizio în Citta-nova; — Moise Wang în Rakszawa; — Ioan Belena în Viena; — Mauriciu Alt-schul în Praga; — Lucia Vogel în Lus-tenau; — Bernhard Farkas în Edeleny; — Adolf Mandl în Kaposvár.

Pretul mărfurilor.

Piața chilo din Sibiu, 19 Dec. Grâu, hect. 76 până 82 chilo fl. 5.40 până 6.20, grâu mestecat 70 până 74 chilo fl. 4.50 până 5.10, sâcara 70 până 75 chilo fl. 3.70 până 4.10, orz 62 până 66 chilo fl. 3.60 până fl. 4.— ovés 42 până 50 chilo fl. 2.— până fl. 2.30, cucuruz 70 până 74 chilo fl. 3.60 până fl. 4.—, mălaiul 78 până 82 chilo fl. 3.50 până fl. 4.—, carofi 63 până 70 chilo fl. 1.10 până fl. 1.80, sâmânță de cânepă 48 până 50 chilo fl. 9.— până fl. 10.—, mazăreă 76 până 80 chilo fl. 4.50 până 5.50, linteă 78 până 82 chilo fl. 8.— până fl. 9.—, fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.— până fl. 4.50, păsat de grâu 100 chilo fl. 14.— până fl. 14.60, făină Nr. 1 fl. 15.—, Nr. 3 fl. 14.50, Nr. 5 fl. 13.60, slănină 100 chilo fl. 45.— până fl. 48.—, unsoare de porc fl. 50.— până fl. 52.—, sâu brut fl. 20.— până fl. 22.—, sâu de lumină fl. 33.— până fl. 34.—, lumini turnate de sâu, fl. 38.— până fl. 40.—, sâpun fl. 20 până fl. 30.—, fân 100 chilo fl. 1.10 până fl. 1.50, cânepă fl. 32.— până fl. 35.—, lemne de foc uscate m. cub. fl. 3.— până fl. 3.25, spirt p. 100 L. 9/50 până 51 cr., carnea de vită chilo 40 cr. până 42, carnea de vițel 30 până 45 cr., carnea de porc 85 până 42 cr., carnea de berbec 24 până 28 cr., ouă 10 cu 30 până 32 cr.

Tirgul de rimători în Steinbruch. În 17 Dec. n. s'au notat: unguresci bătrâni grei 42.— cr. până 42 1/2 cr., unguresci grei tineri 42 1/2 cr. până 43.— cr., de mijloc 43 1/2 cr. până 44.— cr., ușori 44.— cr. până 44 1/2 cr., marfă țerănească grea —.— cr. până —.— cr., de mijloc 42 1/2 cr. până 43.— cr., ușoară 4)— cr. până 41.— cr., românesci, de Bakony, grei —.— cr. până —.— cr., transito grei, —.— cr. până —.— cr., transito de mijloc —.— cr., până —.— cr., transito ușori —.— cr. până —.— cr., transito sârbesci grei 41 1/2 cr. până 42.— cr., transito de mijloc 41.— cr. până 42.— cr., transito ușori 41.— cr. până 42 1/2 cr., îngrășăți cu cucuruz —.— cr. până —.— cr., îngrășăți cu ghindă —.— cr. până —.— cr. per —.— cumpânți elagărăc

Bursa de mături din Budapesta dela 18 Dec. 1890

Table with columns: Sămine, Prețul per 100 chilogr., and various grain types like Grâu, Sâcara, Ovés, etc.

Cursul pieței din Sibiu.

Table with columns: Din 20 Decembrie st. n. 1890, and items like Hârtie-monetă română, Lire turcesci, etc.

Bursa de Budapesta.

Table with columns: Din 18 Dec. st. n. 1890, and items like Renta de aur ung., Renta de aur austriacă, etc.

Bursa de Viena.

Table with columns: Din 18 Dec. st. n. 1890, and items like Renta de aur ung., Renta de aur austriacă, etc.

Bursa de București.

Table with columns: 18 Dec. n. — 4 oare p. m., Casa, Ultim, and items like Renta rom. per 1875, Renta română amort., etc.

Pentru redacțiune responsabil: Andreiu Baltes.

Cătră toți locuitorii

Casa de mărfuri
la
„Coroana ungară“.

monarchiei austro-ungare.

Anul 1889—90 a fost pentru întreaga lume comercială un sezon regretabil de rău, toate brangele au suferit sub acesta, și nimenea nu se poate lăuda cu aceea, că a făcut negoțuri bune. — Pentru de a preveni această decadentă totală a comerțului, s'au unit mai multe fabrici mari, ca să nu facă mai mult accesibile produsele lor neguțătorilor, ci direct publicului mare, prin ceea-ce și în vândări mici singuratică ca și la cele **en gros** vor fi ținute aceleași prețuri de fabrică. — Cu o mică comandă de probă se poate fiecare convinge despre ieftinătatea fabuloasă.

Colosal de ieftin, bun și durabil.

1600 bucăți de pantaloni de iarnă

gata, durabili în diverse mostre, **eleganți și fini**, pe care i-am primit în loc de plată, sunt silit, câtă vreme mai ține proviziunea, se-i vând în detalii sau en gros cu următoarele prețuri fabuloase:

Sorta I-a din stofe de modă gătiți	fl. 1.90
Sorta II-a din stofe de Brünn	fl. 3.25
Sorta III-a din stofe de lână de oaie	fl. 4.50

Toți pantalonii sunt gătiți după cel mai nou jurnal din stofe tari de iarnă și elegant. La comanda din afară e drept măsură suficientă lungimea pasului și cuprinsul pântecului.

Numai fl. 6.50

costă

un rînd de haine bărbătesci

modern, elegant, splendid, de toamnă și de iarnă, din materii de toamnă și de iarnă din Brünn, în ori-ce mărime și în ori-ce culoare, așadar laolaltă

1 păr. pantaloni, 1 giletă, 1 roc.

I. calitate	II. calitate.
Un rînd întreg	fl. 8.50
fl. 6.50	III. calitate.
	fl. 10.50

Drept măsură e suficient să se arete la comanda lungimea pantalonilor, cuprinsul pieptului și lungimea mânecelor, precum și culoarea dorită a vestimentelor. Mustre nu se pot trimite, deoarece se află numai rînduri întregi.

Aceleași vestimente pentru băieți după măsură dela 6—13 ani, fiecare calitate cu fl. 2 mai ieftin.

Drept măsură e suficient să se arete la comanda lungimea pantalonilor, cuprinsul pieptului și lungimea mânecelor, precum și culoarea dorită a vestimentelor. Mustre nu se pot trimite, deoarece se află numai rînduri întregi.

Numai fl. 5

costă

rocuri de pousse

elegante, gata, călduroase, cupușite, din cel mai bun pousse strian, pentru ori-ce măsură, în ori-ce mărime, în toate colorile, de toamnă și de iarnă.

Numai fl. 1.80

costă

jachete de iarna

pentru domni și dame, în cele mai frumoase colorii de modă, se dau după ori-ce trup, e cea mai bună îmbrăcăminte de iarnă și de toamnă. Numai fl. 1.80.

Numai fl. 1.75

bucata de toale de cai, se vînd de minune ieftin din cauza desființării fabricii de toale. — Cine își cruță caii, să-și cumpere aceste renumite

Toale de cai,

care nici-odată nu se mai pot căpeta așa de bune, de mari, de groase, de călduroase și de ieftine.

Grupul Nr. 5.

10 daruri prețioase.

Numai fl. 1.50

- 1 lanț de aur de facon, foarte fin,
- 1 sipcă de țigarette de spumă de mare,
- 1 țiitoare de țigarette, țesătură de artă,
- 1 aparat de foc vechnic,
- 1 cravată de mătășă și atlas,
- 1 ac de cravată cu petri,
- 1 creion de nickel cu penană,
- 1 briceagă și scobitoare de dinți,
- 1 inel cu petri,
- 1 suvenir de Viena ca obiect de lux.

fl. 1. Fiecare articol. fl. 1.

1 orologiu de bronce ce merge regulat, cu garanță 1 fl.	1 lanț de orologiu din aur artificial cu acățătoare 1 fl.	1 inel din aur-doucle cu petri 1 fl.	1 medalion din aur artificial, cu petri 1 fl.	1 brățar dela expoziția din Paris 1 fl.	1 medalion de inimă din argint veritabil, probat 1 fl.
Cușmă de iarnă din peluș de Persia, cu vată călduroasă 1 fl.	1 pălărie bărbăt. din păsă moale foarte țiitoare 1 fl.	4 cravate bărbăt. fiecare în altă formă și culoare, foarte fine 1 fl.	1 păreche mănuși călduroase pentru iarnă, din lână 1 fl.	1 jachetă de lână pentru dame și bărbați 1 fl.	1 păreche pantaloni de lână (sistem Jäger) pentru domni 1 fl.
1 cămașă bărbătească, foarte fin gătită, albă ori colorată 1 fl.	1 păr. ismene bărb. din pânză de casă bine lucrate 1 fl.	6 păr. ciorapi bărb. într'o culoare ori cu vîrgi frumoase 1 fl.	3 păr. ciorapi fem. într'o culoare sau cu vîrgi frumoase 1 fl.	1 corsetă cuirasată, fason parisian, foarte durabilă 1 fl.	12 batiste, cu margini colorate, chivite 1 fl.
1 cămașă femeiască din șifon ori în cu broderii 1 fl.	1 corsetă de noapte din șifon cu broderie fină 1 fl.	1 păr. ismene fem. din șifon, cu broderia fină 1 fl.	1 suncă călduroasă, cu brodere 1 fl.	3 șorturi de casă, mostre frumoase și moderne, veritabil de spelat. 1 fl.	1 sort de lister, calitate bună, caro, chivit, 3/4 de mare 1 fl.
1 jachetă de dame din creton francez lucrată 1 fl.	1 haină de iarnă gata pentru copii dela 1—3 ani 1 fl.	1 covor de pat din stofă de jute desen frumos 1 fl.	1 cearcef de tot mare și gata 1 fl.	6 merindare de in, mari și tari 1 fl.	6 ștergare, calitate bună, caro, chivite 1 fl.
1 față de masă bună damast alb ori colorată 1 fl.	6 serviette pe deplin de mari, albe ori colorate 1 fl.	1 năframă de mătășă 1 cot de mare și în ori-ce culoare 1 fl.	3 batiste de mătășă de Lyon, în mai multe colorii 1 fl.	1 aparat de foc, aprinde însuși cu țeștele fulgerului 1 fl.	1 eventail cu zugrăvire artistică, foarte frumos 1 fl.
1 pipă din spumă de mare artificială 1 fl.	1 spit de țigară spumă de mare veritabilă cu chichlibar 1 fl.	1 pipă pentru burghelzi, spumă de mare artificială cu vergea cu tot 1 fl.	1 aparat de foc, aprinde însuși cu țeștele fulgerului 1 fl.	1 portmoneu tot din pele cu incheietoare 1 fl.	1 portmoneu pentru bani și documente 1 fl.
1 lămpășă cu o lumină intensivă 1 fl.	1 șatulă de cusut de mătășă cu scule de cusut 1 fl.	1 album pentru fotografii, foarte fin 1 fl.	1 briciag cu 4 tășuri, cu aparat pentru scoaterea dopurilor. 1 fl.	1 crucifix din metal topit, nu se poate sparge 1 fl.	1 oglindă de părete 3 cm. de mare, în cadru de nuc 1 fl.
6 linguri de supă din argint de Phönix veritabil 1 fl.	6 furculițe franc. din argint de Phönix veritabil 1 fl.	3 cuțite de masă din argint de Phönix veritabil 1 fl.	12 lingurițe de cafea din argint de Phönix veritabil 1 fl.	1 lingură mare de supă din argint de Phönix veritabil 1 fl.	2 feșnice de salon argintărite fin, formă frumoasă 1 fl.
1 țiitoare de zahăr splendid argintărită și fină 1 fl.	1 moară de cafea cea mai bună constructue, durabilă 1 fl.	6 tase de cafea calitate bună nepertoe 1 fl.	Împăratul și Împărăteasa, 2 frumoase figuri de decorațiune 1 fl.	3 broșuri de dame în mostre deosebite 1 fl.	1 briciu, tăiș englez veritabil, foarte ascuțit 1 fl.

Grupul Nr. 1. 21 articole pentru dame. Numai fl. 2.70.	Grupul Nr. 2. 136 recuise de scris. Numai fl. 1.—.	Grupul Nr. 3. 120 articole pentru bărbați. Numai fl. 2.70.
---	---	---

Oglindă de părete

în cadru de aur fin

fl. 1.90

pro bucată, câtă vreme ține proviziunea. Aceste oglinzi ce arată foarte frumos, limpede și luminoș sunt în cadre de aur splendid aurite și decorate cu arabesce, circa 55 centimetri de înalțe și 40 centimetri de late, o decorațiune pentru ori-ce locuință, de aceea nimeni să nu întârzie a comanda cât mai în grabă. Mai departe se află și oglinzi mai mari, 67 centimetri de lungi și 47 centimetri de late, à fl. 4.65.

Fiecare se-și cruțe plumănilă și se-și cumpere

pentru fl. 1.50

8 bucăți recuise de fumat:

- 1 pipă de lemn cu scurgere
- 1 verge fină potrivită la ea
- 1 jăcăciu de pele fin
- 1 aparat de foc de buzunar, calitate neruinabilă
- 1 țiitoare de țigări
- 1 sipcă de țigarette igienică, spumă de mare
- 1 excelentă pipă de casă scurtă
- 1 vergea pe potrivă.

Toate împreună fl. 1.50.

1 bucată, 30 coți pânză de munte fl. 5.50	1 bucată, 30 coți șifon fl. 5.50	1/2 duzină batiste albe de in veritabil 90 cr.	1 garnitură de cafea colorată, 1 față de masă, 6 servietle fl. 2.25
1 bucată, 30 coți gradual bun de atlas fl. 6.50	1 rînd de haine de pat colorate fl. 6.50	6 bucăți cearcefuri nechivite, 3 coți de lungi 2 coți de late fl. 5.50	1 duzină ștergare de in, Damast fl. 2.50
1 bucată, 30 coți barchet alb fl. 6.50	1 duzină batiste de in, cu marginea colorată fl. 2.25	0 garnitură de bouret, din cea mai fină materie de bouret fl. 10.—	1 rest de covor 6 metri fl. 2.—

2 fl. bucată.

În toată lumea nu există ceva mai bun, mai plăcut și mai comod decât aceste renumite

cămăși de flanel

care sînt cele mai bune și au 3 insușiri: ele servesc ca submuculă, cămașe și totodată ca giletă și fiind umplute la gramazi și piept cu chindisuri de mătășă sau atlas, sînt extraordinar de bune și calde.

I. calitate	fl. 2.—
II. sortă	„ 2.50
III. fine	„ 3.—

1000 bucăți

cușme rusesci Ignatieff

din astrachan imit. fin încrețit, cupușite călduros cu vata trebuie să le vînd cât mai în grabă și le dau cu duzina à fl. 11, — sau singuratică cu

fl. 1 pro bucată.

A se trage odată în 14 zile.

1 metru de înalț.

Numai fl. 7.85

costă

un orologiu cu pendulă

splendid ajustat

cu garanță de 5 ani.

Aceste oroloage cu pendule sînt în dulapuri de lemn de nuc goțice bogat sculptate, circa **1 metru de lungi, 35 centim. late**, montate, cu sticlă, au un ornament cu politură fin ce se poate îndepărta și au

un mecanism aproape neruinabil

Cheia cu care se trage orologiu e dublă mecanismul, acurat regulat pe secunde, așa că un asemenea orologiu cu pendulă, neîntrecut în ce privește mersul excelent, e cea mai frumoasă și buzuită mobilă. Lada pentru pachetare se scotocesc în 70 cr.

Numai fl. 2.50

costă un splendid ajustat orologiu de părete cu aparat de trăzit cu clopot, în ramă de lemn de nuc cu cadran ce luminează de sine, umblă și țrezește punctual.

Deșteaptă-te!

Numai fl. 3.50

costă un orologiu de deșteptare bine regulat, executat conform desenului, în dulap splendid de nickel, cu arătător de secunde și cu un clopot deșteptător ce sună foarte frumos, durabil lucrat, umblă și deșteaptă foarte punctual; e netăgăduit cel mai frumos și ieftin orologiu. Prețul scăzut numai **fl. 3.50.**

Oroloage de buzunar

regulate precis, recunoscute ca de cea mai excelentă calitate, cu mecanism-remontoir veritabil, neperitor, de argint, metal lustruit, precum și de argint probat de 13 loți, admirabil lucru, foarte frumos gravate, cu sticlă de cristal, cu aparat de secunde și arătătoare, toate se trag la mîner fără cheie și ajustate splendid cu toate inovațiunile tehnice moderne de arta orologeriei, regulate precis foarte punctual, se capătă în 4 sorte.

Numai fl. 5.25

costă un orologiu de buzunar-remontoir de argint-nickel, fără cheie, cu arătător de secunde bine regulat, sticlă plană și instrument de arătare mecanic. Mai departe același orologiu remontoir din argint veritabil de 13 carate **fl. 8.50.**

I. sortă în nickel.	II. sortă	III. sortă
oroloage-remontoir cu capac duplu, cooperis elastic fl. 6.	oroloage-remontoir de argint veritabil prob. prin ofic. c. r. fl. 8	oroloage-remontoir anker cu capac duplu din argint veritabil pe 15 rubine, bogat gravate fl. 12, p. dame fl. 15.

Lanțuri de orologiu elegante, aurite, cu acățătoare **fl. 1.** Elegante lanțuri de orologiu aurite facon de panzer **fl. 1.**

Lanțuri pentru orologiu de argint curat, probate de oficiul c. r. de monete, cu acățătoare fine și curat de argint, medalion sau cheie

I. calitate	II. calitate	III. calitate
argint curat fl. 2.85.	tărie mijocie fl. 4.	sortă cea mai grea fl. 5.

Mașină de cusut pentru familii

pe cea mai nouă construcție costă, în loc de 15 fl. acumă numai

fl. 5.50.

Garantez pentru excelenta prestare și pentru împunsătura frumoasă și regulată a acestei mașini de mână. Lucrează uște, frumos și tare, aproape ca ori-șare mașină mare, coase toate materiile fără excepțiune, fie fine ori dure, face după plac împunsături mari, mijlocii ori de tot mici, este după cele mai bune experiențe mecanice-tehnice durabil construită din cel mai bun material și se expedează împreună cu toate recuisele ce-i aparțin și cu instrucțiunea de folosință.

Fiecare comandă, fie ori-cât de mică, se va trimite sub controlă îngrijită prelungă rambursă postală. — Tot ce nu corăspunde se primesce momentan îndărăt, se schimbă și se retrimite banii. — Comandele sînt de a se adresa:

Depositul și magazinul Nr. 13 de furnisare al lui FEKETE la „Coroana ungară“.

Viena, V. Bezirk, Rüdigergasse Nr. 1/13.